

Procesy stochastyczne

Zestaw zadań nr 7

Zadanie 1. Pokaż, że następujące procesy są martingalami

- W_t ,
- $W_t^2 - t$,
- $\exp\left(\sigma W_t - \frac{\sigma^2 t}{2}\right)$, $\sigma > 0$.

Zadanie 2. Oblicz

- $\mathbb{P}(W_s < W_t)$,
- $\mathbb{P}(0 < W_2 < W_3)$
- $\mathbb{E}W_1W_2^2$
- $\mathbb{E}(W_2^2(W_3 - W_1))$.

Zadanie 3. Niech proces X będzie określony jako $X_t = tW_t - \int_0^t W_s ds$. Czy proces X jest martingalem?

Zadanie 4. Wyznacz gęstość zmiennej losowej $X = W(s) + W(t)$, gdzie $0 \leq s \leq t$.

Zadanie 5. Określmy następujący proces (most Browna)

$$B_t = W_t - tW_1, \quad t \in [0, 1].$$

Sprawdź, czy jest on martingalem i znajdź jego funkcję kowariancji.

Zadanie 6. Udowodnij, że zachodzi

$$\lim_{t \rightarrow \infty} \frac{W_t}{t} = 0 \text{ p.n.}$$

Zadanie 7. Niech $W_t = (W_t^1, W_t^2)$, gdzie $\{W_t^1\}, \{W_t^2\}$ są niezależnymi procesami Wienera. Dla $R > 0$ i $t > 0$ znajdź $\mathbb{P}(\|W_t\| < R)$, gdzie $\|\cdot\|$ jest normą euklidesową w $\mathbb{R}^2$. Oblicz $\lim_{t \rightarrow \infty} \mathbb{P}(\|W_t\| < R)$.

Zadanie 8. Niech $\{L_n\}$ będzie ciągiem niezależnych zmiennych losowych takich, że $\mathbb{P}(L_n = 1) = \mathbb{P}(L_n = -1)$ dla każdego $n \in \mathbb{N}$. Określmy $h = \frac{1}{N}$ oraz proces $X_n = h^\alpha L_n$. Pokaż, że dla $\alpha \in (0, 1/2)$ $\sum_{k=1}^N X_k \rightarrow 0$ w L_2 , natomiast dla $\alpha \in (1/2, \infty)$ $\sum_{k=1}^N X_k \rightarrow \infty$ w L_2 . Co dostajemy dla $\alpha = 1/2$?

Zadanie 9. Udowodnij, że proces Winera ma własność Markowa.

Zadanie 10. Niech T_a będzie czasem, jaki upłynie zanim proces Wienera WW dotknie poziomu $a \in \mathbb{R}$.

- Znajdź $\mathbb{P}(T_2 \leq 8)$.
- Wyznacz medianę T_2 .

Zadanie 11. Niech proces M będzie zadany jako $M_t = \sup_{0 \leq s \leq t} W(s)$. Wyznacz

- $\mathbb{P}(M_4 \leq 2)$,
- gęstość M_4 ,
- średnią oraz medianę M_4 .

Zadanie 12. Pokaż, że proces określony jako $Z_t = \sqrt{t}N(0, 1)$ nie jest procesem Wienera.

Zadanie 13. Udowodnij, że dla prawie wszystkich trajektorii procesu Wienera, zachodzi

$$\sup_t W_t = +\infty \quad \inf_t W_t = -\infty.$$

Zadanie 14. Procesem Wienera z dryftem μ i wariancją σ^2 nazywamy proces $X_t = \mu t + \sigma W(t)$.

- Wykaż, że proces X ma niezależne i stacjonarne przyrosty.
- Znajdź rozkład $X(t)$.
- Sprawdź, czy proces X jest martyngałem.